

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitvlvm IV. Ecclesia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

coniugii interdicendum, donec de impedimento per legitimas probationes constet, & hæc quoque doctrina in se vera est, c. 3. de diuort. imò etiam argumentum huius capituli, quippe ex quo vnicum hoc generale Notandum colligitur: Accusatus commòdo possessionis suæ priuari non debet, donec causa priuationis probata sit, vt etiam Innoc. docet in c. Cum M. n. 9. de constir.

CAPITVLVM III.

Ecclesia.

Hoc Capitulum explicabitur in sequenti.

CAPITVLVM IV.

Ecclesia.

PARAPHRASIS.

Hæc duo Capitula, vna cum Cap. Ecclesia. 1.º. De Constitut. coniungi debent, pro plena intelligentia Casus. Ecclesia S. Mariæ de via lata, litem mouit Joanni de Ateia, quòd possessiones suas detineret, ille excepit, quòd eas non haberet, sed transtulerit in Monasteriũ S. siluestri. Senator vrbs, coram quo liserat, occasione cuiusdam statuti spoliavit Monasterium, & possessiones restituit Ecclesie S. Mariæ. Mox reuocata hac senatoris sententiã Consiliarius Capitolii possessiones iterum abstulit dictæ Ecclesie, & Monasterio assignauit, tunc Ecclesia S. Mariæ causam detulit ad Sedem Apostolicam sub Cælestino III. ei succedens Innocentius III. rescripsit, Ecclesie S. Mariæ possessiones restituendas esse. Sed quia Monasterium eas titulo locationis aliis assignauit, neque recuperare poterat, mandauit, ut aliæ æquiuales possessiones dictæ Ecclesie assignarentur, redemptis hypothecis, quibus grauata erant. Sed postea etiam ipsum Monasterium querebatur se spoliatum fuisse à senatore, ideòque restitui debere, ea propter Innocentius iudicauit restituendum esse in possessiones illas substitutas, ita ta-

men, vt à Monasterio non alienentur, donec lis decisa sit, ne si Ecclesia S. Mariæ de vitio litigiosi contractus, aut de proprietate pro rei vindicatione agere uoluerit, in vanum labore, cum nihil adsit, quod euincere & habere possit.

SUMMARIUM.

1. Qui rem litigiosam alienauit, adhuc per utilem rei vindicationem conueniri potest; quamuis consultum etiam sit, vt ex Iudicio præcepto res æquiualens alienata substituat.
2. Equè tamen prohibita est rei huius subrogata quàm litigiosa alienatio.
3. Locatio qua non fit ad tempus modicum, venit nomine alienationis.
4. Ex reddito debitori instrumento presumitur facta solutio.

NOTA I. Si res litigiosa alienata sit, & recipi non possit, consilium est, vt ex iudicis præcepto alia res æquiualens substituat, prohibita eius alienatione. Dico autem consilium esse, seu per talem specificam subrogationem magis consultum fore petitori. Alioqui verò, si quis rem litigiosam alienauerit, nihilominus conueniri poterit etiam per vindicationem utilem rei, perinde ac possideret, quia pro possessore habetur, qui dolo possidere desuit reg. 36. in 6. & l. Sin autem 27. §. Sed etsi. ff. De rei vindicatione. vbi Bart. ait, qui dolo desuit possidere, vt possessor conuenitur.

Nota II. Subrogatum assumit naturam & conditiones eius rei cui subrogatur, ita sumitur ex c. 3. h. t. Nam sicut res litigiosa alienari non potest, lite pendente. l. 2. C. De litigiosis. & c. 1. de alienatione iudicis. ita nec res quæ in locum eius subrogata à tali seruitute liberari debet. Vt habetur hic in c. 4.

Nota III. Locatio si non fiat ad tempus modicum, comprehenditur nomine alienationis. Clement. 1. in fin. junct. gl. verb. Locationes. de rebus Ecclesia non alienand. & sumitur ex c. 4. Vbi dicitur, quòd Monasterium rem de qua liserat, locando ita, vt statim recuperari non potuerit, inciderit in vitium contractus litigiosi.

⁴ Nota IV. Redditio Instrumenti facta debitori, affert præsumptionem solutionis. Ita *gl. hic verb. Resignauerunt. arg. e. Cum pridem. §. Ille. de pactis. & l. Qui chirographum. s. 2. junct. gl. marg. ff. de Legat.* Quamobrem, si instrumentum debiti penes debitorem reperiatur, vel cancellatum penes creditorem, præsumptio est pro debitore, quòd debitum soluerit, admittitur tamen probatio in contrarium, *l. Si chirographum. 24. ff. De probationibus.* imò etiam præsumptio hæc contrariâ maiore præsumptione separari potest, ut si debitor fuit domesticus creditoris, qui clanculum chirographum ipsi eripere vel lacerare potuit. *arg. auth. ad hoc. §. Ille. C. De latina libertate tollen. & docet Bart. in l. 2. ff. De Pactis. & Panorm. hic. e. 4. n. 16.*

Quæres. Quid opus fuerit circuitione istâ, ut Ecclesiæ S. Mariæ restituerentur possessiones à Monasterio S. Siluestri, quæ deinde eidem Monasterio reddi debebant. Resp. Quia fortè Monasterium per modum exceptionis non opposuit spoliationem suam, & idèd integra ei mansit actio, ut restitueretur in possessiones sibi per vim ereptas; vel tamen fortè opposuerit, tamen auditum non fuit, eò quòd Innocentius III. ad reprobandum factum consiliarij contra Ecclesiasticas personas jurisdictionem exercentis, decreuerit restituendas esse possessiones Ecclesiæ S. Mariæ, perinde ac si spoliatio non interuenisset, ut colligitur ex citato *cap. Ecclesia. De Constitut.* Postea verò ad reprobandum prius factum senatoris urbis, decreuit restituendum esse Monasterium, quòd possessionibus spoliatum erat ab eodem senatore *cit. c. Ecclesia.*

CAPITULUM V.

Dilectus.

PARAPHRASIS.

Rektor Ecclesiæ de Bassevilla controuersiam habebat cum Priore & Monachis eiusdem loci, super iure noualium decimarum, hanc causam Papa quibusdam iudicibus delegauit; interim Abbas & conuentus maioris Monasterii, cui Prior

ille cum suo conuentu suberat, pro se & membris suis generalè gratiam à Sede Apostolica impetrârunt, super percipiendis decimis nulla factâ mentione motæ litis: nihilominus Prior ille & Monachi ex vi gratiæ impetratæ decimas noualium sibi deberi contendebant; sed Honorius III. rescripsit iudicibus, ut non obstante eâ gratiâ in negotio ipso procedant. Intellige Casum huius capituli, quòd Prior & Monachi decimas noualium sibi vendicabant, quia ipsi ex antiquo tempore reliquas decimas intra fines parochiæ sitas soliti sint percipere, sed quia succubissent in iudicio, vñ constat ex *c. 29. de Decimis.* vbi decimæ noualium parochia ad iudicantur, non obstante, quòd perceptio decimarum ex antiquo tempore pertinuerit ad aliâ Ecclesiâ vel Monasterium, idèd Abbas superior, cuius Monasterio prioratus ille subiectus & incorporatus erat, pro se & membris suis impetrauit à Pontifice ampliores gratiam, super perceptione omnium decimarum, etiam ex noualibus, supprimens quòd de his inter parochum & Priorem lis mota fuerit.

SUMMARIUM.

1. Subreptitium est priuilegium, quod in præiudicium alterius, cum quo lis mota est, impetratur nulla litis mota facta mentione.

Notandum Vnicum. Priuilegium impetratum in præiudicium alterius, cum quo lis mota est, nulla factâ litis pendens mentione, subreptitium & irritum censeri debet. Ita etiam sumitur ex *c. Causam. junct. gl. magna. de testib. c. Dudum. junct. gl. magna. de Priuileg.* Quia princeps non censetur dare priuilegium cum præiudicio iuris alieni, præsertim possessoris, sic etiam in priuilegio impetrando facienda est mentio antecedentis super ea re fæderis seu compositionis, quippe cui princeps non facillè derogare solet. *c. 3. de Decimis.* Accedit in confirmationem, quòd statutum aut lex de nouo emanans non se extendat ad causam litis pendens, quin potius ea decâdi debet secundum iura pristina. *auth. in medio litis sacras iussiones non fieri*